

Katedra ruského a francouzského jazyka

Pedagogická fakulta

Západočeské univerzity v Plzni

Veleslavínova 42

306 14 Plzeň

tel. 377 63 6171

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: diplomová

Hodnocení: vedoucího

Práci hodnotil(a): Mgr. Jiřina Svobodová, CSc.

Práci předložil(a): **Bc. Veronika Slavíková**
Učitelství pro 2. stupeň ZŠ, obor ruský jazyk - dějepis

Název práce: **Po stopách Něnců**

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

V úvodu diplomové práce autorka uvádí: ...“Cílem je zprostředkovat ucelený pohled na méně známou etnickou skupinu Něnců, v praktické části nastínit různé možnosti didaktických aktivit spojených s tématem práce“. Snaha obsáhnout celou šíři zkoumané problematiky, logická posloupnost dílčích cílů včetně samostatně zpracované didaktické části umožňuje vyslovit názor, že cíl diplomové práce byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Diplomová práce má logickou strukturu, je rozdělena do pěti kapitol, z nichž čtyři mají teoretickou povahu, poslední se zabývá didaktickým využitím tématu ve školní praxi. Za účelem přiblížit poměrně málo známou etnickou skupinu Něnců, autorka předkládá v jednotlivých kapitolách zeměpisnou charakteristiku západní Sibíře, pozornost věnuje historickým i současným etnickým kmenům žijícím na Sibiři, zabývá se genezí etnika včetně charakteristiky jazyka. Poslední teoretická kapitola popisuje typické rysy životního stylu etnika včetně vyznávané víry, šamanismu, typických obřadů, folklóru i význam pastevectví sobů. Při zpracování teoretických kapitol autorka pracuje s tištěnými, ale především internetovými zdroji v ruštině. Za přínosné považujeme poslední teoretické pasáže zabývající se současným výzkumem osudu Něnců s výhledem do budoucnosti. Autorka činí závěry na základě prostudované literatury, obdobně opatřuje stručným shrnutím jednotlivé kapitoly. Je tedy zřejmé, že se nejedná o pouhou kompilaci. Na první pohled se mohou jevit čtyři teoretické kapitoly jako disproporční v porovnání s poslední praktickou kapitolou. Není tomu tak. Proporčně jsou teoretické a praktická kapitola srovnatelné, autorka pouze podrobněji členila kapitoly zabývající se zcela odlišnými otázkami, jak bylo naznačeno výše.

Za důležitou a zdařile zpracovanou považujeme poslední didakticky zaměřenou kapitolu. Autorka předkládá rozmanité formy didaktických aktivit, jako např. prezentaci s kvízem, pexeso, něnecké hádanky doplněné malými obrázky, tři pracovní listy. Zajímavý je exkurz do historie, který představuje méně známá pověsti sichirtů. Jako poslední zařazuje návrh projektu „Současná světová etnika“. Náměty na didaktické využití zkoumané problematiky jsou v souladu s teoretickou částí. Autorka přihlíží k mezipředmětovým vztahům i věkovým zvláštnostem dětí, v pracovních listech i v dalších didaktických aktivitách autorka čerpá z teoretických pasáží diplomové práce, volí takovou problematiku, která vystihuje cíl práce a má zároveň značný poznávací i motivující

potenciál s využitím ve školní praxi. Součástí diplomové práce je rusko-český výkladový slovníček, dále pak příloha prezentující 16 obrázků (fotografií) včetně mapky výskytu zkoumaného etnika.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Diplomová práce je zpracována přehledně a pečlivě. Autorka dodržuje odkazy na použitou literaturu. Při zpracování tématu využívá zdroje v ruštině i češtině, četné jsou internetové zdroje. Jazyk práce je kultivovaný, celkově bez připomínek, zcela výjimečně se objevují drobné stylistické aj. nepřesnosti (překlad pasáží týkající se původu Něnců, s.17, 1. odstavce: .. *došlo k mísení ras s rodným klanem Sichirtů*. Zde by původnímu textu v ruštině .. смешивание с аборигенным родом сихиртя¹ více odpovídalo: *mísení s domorodým obyvatelstvem Sichirtů*. Na téže stránce chybí interpunkce ve 3. odstavci za slovem „Mezeň“. Ve výkladovém slovníčku není zařazeno slovo нарты, vyskytující se opakovaně v diplomové práci, např. na s.23 (4.3. Doprava). Podle slovníkových údajů se jedná o substantivum ženského rodu ve tvaru нарты, нарт и НАРТА, -ы. K němu přídavné jméno нартенный, -ая, -ое и нартовый, -ая, -ое. Нартовый путь. Нартенная упряжка.²

Diplomová práce obsahuje 79 tištěných stran a 8 stran příloh (z toho 73 stran vlastního textu), bibliografický aparát a zmíněné přílohy – stručný rusko-český výkladový slovníček a ilustrace charakterizující výskyt a život něneckého etnika.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Diplomová práce je zpracována tvůrčím způsobem, snaží se zkoumat uvedenou problematiku komplexně v širším kontextu a souvislostech. Přístup autorky ke zvolenému tématu a samotné zpracování posuzované práce plně prokazuje opodstatněnost zkoumání méně známého etnika, jeho způsobu života, kultury i jeho budoucnosti. Autorka čerpá z dostupné především ruskojazyčné literatury.

Kladně hodnotíme dílčí závěry k jednotlivým stěžejním pasážím práce. V diplomové práci je patrná snaha postihnout všechny důležité momenty spojené se zkoumaným sibiřským etnikem.

V praktické části jsou rozvíjeny konkrétní klíčové kompetence, autorka definuje metody a didaktické prostředky uplatňované v rámci navržených didaktických aktivit. Ze samotného zpracování je patrné zaujetí a snaha vystihnout podstatné jak v rovině teoretické, tak i praktické. Předkládané aktivity jsou různorodé, promyšlené, nápaditě zpracované. Přestože zkoumané téma je poměrně úzké, domníváme se, že jak navrhované didaktické aktivity, stejně tak ilustrace v příloze by bylo možné s úspěchem využít jako informační a motivační na hodinách ruštiny, ale i dějepisu, zeměpisu s přihlédnutím k mezipředmětovým vztahům. Z výše uvedených důvodů celkově hodnotím práci jako přínosnou.

Výkladový rusko-český slovníček je přínosný, mohl zahrnovat více lexémů včetně jejich variant, stejně tak gramatický aparát bylo vhodné si ověřit na základě slovníkových údajů a také na základě kontextu v ruštině. Slovníček zahrnuje 35 lexémů vztahujících se převážně k oblasti zkoumaného etnika. Z výčtu lexémů je patrné, že se autorka soustředila na výrazy odlišné od ruštiny. Podobně, jako je autorkou uváděna dialektální varianta паны к паница (s.68), by bylo možné podrobněji posuzovat další lexémy, neboť ke každému z nich existují různé varianty. Např. k samotnému původnímu mytickému názvu kmene, který žil v tundře před příchodem Něnců – tzv. Сихиртя (mask.), existují a používají se výrazy сиртя, сииртя. Uvědomujeme si, že zkoumání jazyka a slovní zásoby nebylo cílem práce, proto určité zjednodušení podoby lexémů, uváděných autorkou ve slovníčku, nesnižuje hodnotu posuzované práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Charakterizujte stručně jazyk používaný něneckým etnikem.
2. Jaký význam má výraz samojed (samojedský).

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: výborně

Datum: 10.6.2021

Podpis:

¹ <https://www.echosevera.ru/2020/12/01/5fc5e396eac9127559220023.html> .

² <https://ozhegov.textologia.ru/definit/narti/?q=742&n=188315>